

4/2017. (II.13.) OBT állásfoglalás:

Nem tartozik az Etikai Kódex hatálya alá a magasabb bírói álláshelyre, vagy bírósági vezetői tisztség betöltésére történő pályamű benyújtása, illetve a pályázó szakmai előéletének vizsgálata.

I n d o k o l á s

Az etikai eljárás kezdeményezői az Országos Bírói Tanács (továbbiakban: OBT) állásfoglalását kérték a következő bírói magatartással kapcsolatban:

A 2016. december 09. napján érkezett beadványukban kérték, hogy a Tanács állapítsa meg, hogy sérti az Etikai Kódex 4. cikkének (1) bekezdését, 6. cikkének (1) bekezdését és 7. cikkének (1) és (2) bekezdését az a bíró, aki érdemi bírói döntésével lényeges kérdésben nem intézményi, hanem a bíró személyében rejlő közvetlen okra visszavezethető bírói műhibát valósít meg nagyobb súlyú, a közvélemény érdeklődését kiváltó ügyben. Álláspontjuk szerint az a bíró, aki e műhiba kiderülését követően a szakmai elmélyüléshez, nagyobb bírói felkészültség megszerzéséhez, s ezek hosszú távú gyakorlati igazolásához szükséges időtartamon belül bírósági vezetői, különösen ún. szakmai igazgatási vezetői (csoportvezető, vagy helyettes, kollégiumvezető vagy helyettes) beosztásra vagy rendes illetve rendkívüli jogorvoslati feladatot ellátó bírói tanács bírói posztjára nyújt be pályázatot. A kérelmezők álláspontja szerint az ilyen pályázat azt a benyomást kelti, mintha a vezető beosztású bírónál, más bírák döntései felülbírálatával foglalkozó bírónál nem lenne valódi követelmény felkészültség, szakmai alázat, igazságosság, következetesség, méltányosság, egyenlő mérce betartása. Álláspontjuk szerint ez esetben vannak bírák, akik már a pályázat benyújtásával, azaz kinevezésük, vezetői beosztásuk előtt megsértik ezen elveket.

A 11/2015. (II.10.) OBT határozat 2. §-a alapján az OBT a kérelmet befogadta.

A kérelem az Etikai Kódex következő szakaszaira hivatkozott:

Az Etikai Kódex 4. cikk (1) bekezdése szerint a bíró a részére kiosztott ügy célirányos és ésszerű határidőn belüli lezárására törekszik, a munkáját felkészülten, szorgalmasan, kellő szakmai alázattal végzi.

Az Etikai Kódex 6. cikk (1) bekezdése szerint a bíró előítéletlőtől és diszkriminációtól mentesen tiszteletben tartja minden ember méltóságát és ugyanezt megköveteli az eljárásban résztvevő személyektől és azok képviselőitől is.

Az Etikai Kódex 7. cikk (1) és (2) bekezdése szerint a vezető beosztású bíró tartózkodik a beosztottai emberi méltóságát sértő magatartástól, kijelentéstől, cselekedettől. Feladatát a munkatársaitól elvárt jogi és morális követelményeknek megfelelően, példamutatóan látja el. Az igazgatási tevékenysége során a munkatársaival igazságos, következetes és méltányos. Ellenőrző tevékenysége során egyenlő mércét alkalmaz minden beosztottjával szemben.

A bírósági vezetők kinevezésének részletes szabályait a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) valamint a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás tartalmazza. A Bszi. részletesen szabályozza, hogy a határozatlan időre kinevezett bíró milyen eljárás keretében nevezhető ki bírósági vezetőnek.

Azokban az esetekben, amikor titkos szavazással a Bszi. szerinti bírói testületek is véleményt nyilvánítanak a pályázókról, a szavazati arányban megjelenő véleményben nyilvánvalóan figyelembe veszi a testület a pályázó szakmai munkáját is. A kinevezésre jogosult a pályázatot - a pályázati anyag, valamint a pályázó személyes meghallgatása, továbbá a véleményező szerv javaslata alapján bírálja el, az Igazgatási Szabályzat alapján ennek során a pályázó bírói munkája vizsgálatának eredményét – azaz a bírói szakmai munkáját – is értékeli. A bírósági vezetői pályázatok benyújtása során tehát a pályázó szakmai előélete értékelésre kerül, és nem csak a nagyobb súlyú, vagy csak a közvélemény érdeklődését kiváltó ügyek kapcsán. Amennyiben szakmai vagy egyéb okból alkalmatlan a pályázó a vezetői tisztség betöltésére, akkor az más, alkalmasabb pályázó kinevezését, vagy a pályázat eredménytelenné nyilvánítását eredményezheti. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy etikai szempontból lehetne értékelni egy pályázat benyújtását, vagy egy ki nem nevezett pályázó vezetői tisztség vagy magasabb bírói álláshely betöltésére irányuló szándékát. A már kifejtettek szerint a pályázó bírósági vezetői tisztség betöltésére történő alkalmasságának megítélése a kinevezésre jogosult jogkörébe tartozó kérdés, amely nem tartozik az Etikai Kódex hatálya alá.

Mindezekre tekintettel az OBT a rendelkező részben foglaltak szerint adta ki állásfoglalását.

Az OBT állásfoglalását a 11/2015. (II.10.) OBT határozatban meghatározott ügyrend szerinti eljárásban hozta meg. Elrendeli az Ügyrend 11. §-ában írtak alapján jelen állásfoglalás OBT honlapján való közzétételét.

Pécs, 2017. február 13.

az Országos Bírói Tanács nevében
dr. Hajdu István
az OBT soros elnöke

